

บันทึก

เรื่อง เครื่องแบบนักเรียนนายร้อยตำรวจ

หนังสือที่ สร.๐๕๐๓/๔๗๕๐ ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๐๗ แจ้งว่า กระทรวงมหาดไทยได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการตีความตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจว่าจะคุ้มครองถึงเครื่องแบบนักเรียนนายร้อยตำรวจหรือไม่ โดยมีข้อเท็จจริงว่า มีผู้แต่งเครื่องแบบนักเรียนนายร้อยตำรวจโดยไม่มีสิทธิ และได้ดำเนินคดีไปแล้วในข้อหาว่าแต่งเครื่องแบบนักเรียนนายร้อยตำรวจโดยไม่มีสิทธิ ผลของการดำเนินคดี พนักงานอัยการมีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง โดยมีความเห็นว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ใช่ข้าราชการตำรวจ เพราะไม่ได้รับเงินเดือนของกรมตำรวจในงบประมาณแผ่นดิน เมื่อ นักเรียนนายร้อยตำรวจไม่ใช่ตำรวจ เครื่องแต่งกายทั้งหลายที่ได้กำหนดให้นักเรียนนายร้อยตำรวจแต่งก็ไม่ใช่เครื่องแบบตำรวจตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) ย่อมไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ผู้แต่งไม่มีความผิด กรมตำรวจจึงพิจารณาจะแก้ไขพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) เสียใหม่เพื่อให้มีผลคุ้มครองถึงเครื่องแบบนักเรียนนายร้อยตำรวจ แต่เมื่อพิจารณาตัวบทบัญญัติและกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) แล้ว กรมตำรวจเห็นว่า คำว่า “ตำรวจ” ในกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบตำรวจไม่ได้ใช้คำว่า “ข้าราชการตำรวจ” ดังนั้น การที่จะให้ความหมายของคำว่า “ตำรวจ” หมายถึง “ข้าราชการตำรวจ” ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราเงินเดือนฯ ข้าราชการตำรวจ พ.ศ. ๒๕๐๐ นั้น ไม่ต้องด้วยความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ เพราะเป็นกฎหมายคนละฉบับ และมีวัตถุประสงค์คนละอย่างกัน ความเป็นข้าราชการตำรวจสืบเนื่องมาจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนแล้วจึงได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราเงินเดือนฯ ข้าราชการตำรวจกำหนดชอยแบ่งรายละเอียด เฉพาะของข้าราชการตำรวจเป็นพิเศษ ความมุ่งหมายของกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนและพระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราเงินเดือนฯ ของข้าราชการตำรวจเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการเข้ารับราชการและออกจากราชการเป็นส่วนใหญ่ ส่วนพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจเป็นกฎหมายที่มีความมุ่งหมายคุ้มครองเครื่องแบบตำรวจ มิได้มุ่งหมายตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของเครื่องแบบ การตีความหมายคำว่า “ตำรวจ” ตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจจึงจำเป็นต้องตีความหมายในตัวบทบัญญัติของพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจนั่นเอง จะใช้ความหมายกฎหมายอื่นมาเป็นบทกำหนดชี้ขาดโดยเด็ดขาดไม่ได้ จะใช้ได้ก็เพียงประกอบการพิจารณาตีความเท่านั้น ปัญหาจึงเป็นปัญหาข้อกฎหมาย หากความหมายของคำว่าเครื่องแบบตำรวจมีความหมายถึงเครื่องแบบนักเรียนนายร้อยตำรวจด้วย ก็ไม่จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายว่าด้วย

เครื่องแบบตำรวจ หากมีความหมายไม่ถึงก็จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายเพื่อให้มีบทคุ้มครองรับรองกรมตำรวจจึงขอรับความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องนี้เป็นปัญหาสมควรที่จะให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา นั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหานี้มีประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาดังต่อไปนี้

ความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) บัญญัติไว้ดังนี้

มาตรา ๔ เครื่องแบบตำรวจ หมายถึงเครื่องแต่งกายทั้งหลายที่ได้กำหนดให้ตำรวจ และ

เครื่องแบบตำรวจย่อมประกอบด้วยหมวก เสื้อ กางเกง รองเท้า เครื่องหมายยศ จำพวก สังกัด และอื่น ๆ กับเครื่องประกอบต่างๆ

เป็นที่ประจักษ์ว่า ความในตัวบทมาตรา ๔ ใช้คำว่า “ตำรวจ” มิได้ใช้คำว่า “ข้าราชการตำรวจ”

ปัญหาต่อไปจึงมีว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจแม้จะรับกันอยู่แล้วว่า ยังมีได้เป็นข้าราชการตำรวจก็ตาม แต่เป็นตำรวจตามความหมายของถ้อยคำที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ ได้หรือไม่ ปัญหานี้ต้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ จากบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับตำรวจต่อไป

พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับตำรวจไว้ดังต่อไปนี้

(๑) มาตรา ๖ การเรียกและการตรวจเลือกคนเข้าเป็นตำรวจกองประจำการ ตลอดถึงการยกเว้นและการปลดตำรวจซึ่งอยู่ในกองประจำการ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับการเรียกและการตรวจเลือกคนเข้าเป็นทหารกองประจำการ การยกเว้นและการปลดทหาร

การเรียกคนเข้ากองประจำการเป็นตำรวจ ให้กระทรวงมหาดไทยทำได้โดยตกลงกับกระทรวงกลาโหม

(๒) วรรคหนึ่งของมาตรา ๘ การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการ ให้กระทำด้วยวิธีเรียกมาเลือก หรือจะรับเข้าเป็นทหารกองประจำการโดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้

วิธีร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการนั้น ได้กำหนดไว้โดยข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการรับบุคคลเข้ากองประจำการโดยวิธีร้องขอ พ.ศ. ๒๔๙๔ ข้อ ๔ (๔) ว่า ผู้ที่ยังไม่เคยถูกเรียกเข้ากองประจำการ ถ้าร้องขอเข้ากองประจำการก็ให้รับได้แต่เฉพาะผู้ที่เข้าเป็น

(๑) ๑.๑.๑ ๑.๑.๑

๑.๑.๑ ๑.๑.๑

(๔) นักเรียนนายร้อยตำรวจ

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๔๗ การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการโดยวิธีอื่นตามมาตรา ๘ ให้กระทำโดยวิธีร้องขอและบุคคลที่จะร้องขอโดยวิธีนี้ต้องมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์และยังไม่ถึงสามสิบปีบริบูรณ์

(๓) มาตรา ๑๑ นักเรียนทหาร เมื่อมีอายุสิบแปดปีบริบูรณ์ ให้ขึ้นทะเบียนกองประจำการ ถ้าต้องออกจากนักเรียนในขณะที่อยู่ในกองประจำการยังไม่ครบกำหนด ให้ส่งตัวไปรับราชการในกรมกองทหารจนกว่าจะครบกำหนด

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหารและกฎกระทรวงดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าความในมาตรา ๖ บัญญัติไว้ชัดเจนว่า การเรียกและการตรวจเลือกคนเข้าเป็นตำรวจกองประจำการตลอดถึงการยกเว้นและการปลดตำรวจอยู่ในกองประจำการให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับทหาร ฉะนั้น จึงมีผลใช้ได้ถึงนักเรียนนายร้อยตำรวจด้วย ซึ่งความข้อนี้ทั้งผู้แทนกรมตำรวจกับผู้แทนกระทรวงกลาโหมซึ่งร่วมประชุมอยู่ด้วยกันก็รับว่านอกจากมีบทบัญญัติในกฎหมายแล้ว ยังมีข้อตกลงระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงกลาโหมประกอบด้วย และทั้งในทางปฏิบัติได้ขึ้นทะเบียนตำรวจกองประจำการให้แก่ นักเรียนนายร้อยตำรวจทุก ๆ รุ่นเสมอมา เมื่อความจริงเป็นอย่างนี้ นักเรียนนายร้อยตำรวจก็มีฐานะเป็นตำรวจตามความหมายของกฎหมายว่าด้วยระเบียบตำรวจได้แล้ว

นอกจากนี้ยังมีกฎหมายอื่นรับรองสนับสนุนความเป็นตำรวจของนักเรียนนายร้อยตำรวจอีก คือ

(๑) พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ มาตรา ๔ มีกองกำกับการโรงเรียนนายร้อยตำรวจเป็นส่วนราชการของกรมตำรวจอยู่ด้วย

(๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยตำรวจ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๐ ก็มีความบัญญัติไว้ให้นักเรียนนายร้อยตำรวจอยู่ภายใต้บังคับที่จะถูกลงทัณฑ์ได้โดยเทียบชั้นนักเรียนนายร้อยตำรวจไว้เท่ากับผู้อยู่บังคับหมู่

สรุปแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ตามเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจเป็นตำรวจตามความหมายของพระราชบัญญัติระเบียบตำรวจ พุทธศักราช ๒๕๓๗ (ฉบับที่ ๒) ฉะนั้น เครื่องแบบสำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจก็ต้องได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๐๗